

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
 subskrypcja 2 laty: — za dwa
 lata dostawę do domu depłaca się
 60 halerzy;
na prowincji:
 subskrypcja 2 laty: — za dwa
 lata dostawę do domu depłaca się
 60 halerzy;
 w Warszawie . . . 30 K — h 36 K — h
 w Krakowie . . . 7 . 50 . 9 . — .
 w Poznaniu . . . 2 . 50 . 3 . — .
 w Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen.
 w innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petirowy albo jego
 miejsce 20 halerzy.
 Za jeden wiersz petirowy w rubryce
 Nadesłane 40 halerzy.
 Drobne ogłoszenia po 3 halerze w
 słowo. Najmniejsze ogłoszenia
 30 halerzy.
 Doniesienia o ślubach, zaręczynach
 i inne prywatne komunikaty po
 Kronice za jeden wiersz petirowy
 60 halerzy.

Numer pojedynczy:

	we Lwowie	na prowincji
poranny . . .	3 halerze	5 halerzy
wieczorny . .	8 halerzy	10 halerzy

Właściciele i redaktorowie: Dr. K. Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Uroczystości jubileuszowe w Rzymie.

(Tel. „Dzienn. Polsk.“).

Rzym 21 lutego. Wczoraj odbyły się uroczystości i przyjęcia z powodu 25-letniego jubileuszu koronacji papieża. Papież w południe udał się do „sala regia“, gdzie go zebrani powitali okrzykiem: „Niech żyje!“ Papież, który ma się bardzo dobrze, z uśmiechem na ustach udzielił błogosławieństwa. Papieżowi towarzyszyli dwór i gwardja szlachecka, która na tę uroczystość przywdziała po raz pierwszy nowe mundury. Z „sala regia“ przeniesiono papieża do sali kanonizacyjnej, gdzie oczekiwało go 6000 zaproszonych, między nimi garstka pielgrzymów belgijskich. Wśród oklasków papież wstąpił na tron. Po prawej stronie zasiadła rodzina Peccich, po lewej nadzwyczajne poselstwo hiszpańskie. Obecnych było też 7 kardynałów i wielu biskupów. Kardynał Ferrari odczytał adres pielgrzymów lombardzkich z życzeniami. Papież podziękował i błogosławił. Potem ofiarowano papieżowi tjarę i medal złoty. O godz. 1 popołudniu wśród ponownych okrzyków papież powrócił do swoich apartamentów.

Rzym 21 lutego. Komitet ogółu katolików ofiarował wczoraj Ojcu św. w bardzo uroczysty sposób tjarę, złote klucze, świętopietrze i pamiątkowy medal.

Rzym 21 lutego. Wczoraj popołudniu odbyło się w kościele św. Piotra uroczyste *Te Deum* na cześć papieża. Obecni byli: Kardynał Rampolla, wszyscy bawiający w Rzymie biskupi, 300 zastępców katolickich stowarzyszeń i tłumy wiernych.

Afera księżnej Ludwiki.

(Tel. „Dzienn. Polsk.“).

Berlin 21 lutego. (Tel. wł.) *Frank. Volksblatt* donosi na podstawie informacji, za-
 sięgniętej rzekomo od pewnej osoby blisko
 dworu saskiego stojącej, iż żona pewnego den-
 tysty posiada listy miłosne pisane przez księżną
 Ludwikę do jej męża. Na podstawie tych listów
 żona owego dentysty wniosła skargę rozwodową
 przeciw swojemu mężowi.

Lipsk 21 lutego. *Leipsiger Ztg.* donosi
 z Dreźnie w sprawie księżnej Ludwiki, że w tych
 dniach wyrok rozwodowy zostanie doręczony jej
 prawnemu zastępcy. Wyrok wedle wiarygodnych
 informacji nie będzie publikowany, gdyż roz-
 prawa była tajną, a zastępca prawny księżnej
 wyraźnie i stanowczo zaprzeczył przeciw
 ogłaszaniu jej wyników.

Wrzenie na Bałkanach.

(Tel. „Dziennika pol.“).

Paryż 21 lutego. Na wczorajszym posie-
 dzeniu gabinetu, minister spraw zagranicznych
 Delcassé podał do wiadomości, iż we wtorek
 polecił francuskiemu ambasadorowi w Stambule,
 aby poparł przeprowadzenie i wprowadzenie
 w życie projektu reform dla Macedonii, wypra-
 cowanego przez Austro-Węgry i Rosję.

Sofia 21 lutego. Minister spraw wewnę-
 trznych przedłożył soborowi żądanie kredytu
 200.000 fr. na wzmocnienie straży granicznej.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Z rady rolniczej.

Wiedeń 21 lutego. Wczoraj w dalszym
 ciągu obradowała rada rolnicza pod przewo-
 dnictwem min. rolnictwa Giovanellogo, nad taryfą
 celną, zwłaszcza nad pozycją o produktach
 drzewnych. Referent hr. Odtwitz wyraził ży-
 czenie, aby rząd przy zawieraniu traktatów han-
 dlowych z całym naciskiem popierał produkcję
 drzewną i eksport drzewa. W końcu uchwalono
 rezolucję wyrażającą zadowolenie, że przy
 rokowaniach z Węgrami uwzględniono należycie
 interesa rolnictwa i podniesiono, że uгода z
 Węgrami jest dziełem prawdziwego kompromisu.

Wiedeń 21 lutego. Oddział gospodar-
 stwa leśnego rady rolniczej obradował wczoraj
 nad referatem Gattenberga o zakładaniu zawo-
 dowych towarzystw rolniczych, ze stanowiska
 interesów gospodarstwa leśnego.

Oddział rolniczy rady rolniczej wybrał sub-
 komitet z 10 członków w celu wypracowania
 propozycji w sprawie uwzględnienia gorzelni
 rolniczych przy indywidualnym rozdziale kon-
 tyngentu spirytusowego.

Zabezpieczenie na starość.

Wiedeń 21 lutego. Jedna z lokalnych
 korespondencji donosi: Deputacja złożona z kil-
 ku posłów do rady państwa i mężów zaufania
 robotników była wczoraj u prezydenta ministrów
 i ministra skarbu w celu urgowania sprawy o
 zabezpieczenie na starość i na wypadek nie-
 zdolności do pracy.

Minister skarbu Boehm-Bawerk oświadczył
 deputacji, że rokowania między ministrami skar-
 bu i spraw wewnętrznych są ukończone, w
 sprawie konkretnych wyników nie może jednak
 jeszcze wyjawiać szczegółów.

Dr. Koerber zapewnił, że danego przyrze-
 czenia dotrzyma i że niebawem należy się spo-
 dziwać podania do publicznej wiadomości bliż-
 szych szczegółów. Wtedy będzie sposobność do
 wyrażenia zdania o wyniku akcji.

Agitacja przeciw posłowi Forstowi.

Wiedeń 21 lutego. (Tel. wł.). Do *Zeit*
 donoszą z Pragi, że praska izba handlowa
 zainicjowała akcję przeciw pierwszemu sekreta-
 rzowi izby, posłowi drowi Forstowi, któremu
 zarzuca, że zaniedbuje swoje urzędowe obo-
 wiązki i że zanadto oddaje się agitacji polity-
 cznej. Czeska większość i niemiecka mniejszość
 uchwałyły w tej sprawie wspólne postępować.

Komitet wykonawczy młodoczeski.

Praga 21 lutego. (Tel. wł.). We wtorek
 odbędzie się tu posiedzenie komitetu wykona-
 wczego czeskiego posłów do parlamentu i sejm
 czeskiego. Na posiedzenie to przybędą także po-
 słowie Pacak, Kramarz i Stransky.

Z sejmku węgierskiego.

Budapeszt 21 lutego. Sejm rozpoczął
 wczorajsze posiedzenie z powodu nabożeństwa
 na uczczenie jubileuszu papieskiego, dopiero
 o 11. Referent komisji budżetowej przedstawił
 budżet na rok 1903, poczem przystąpiono do
 dalszej dyskusji nad przedłożeniami wojskowymi.
 P. Biszony z partji Ksutha wygłosił 3 1/2
 godzinną mowę obstrukcyjną, w której głównie
 zajmował się starorzymskim ustrojem wojsko-
 wym. Po pół godzinnej przerwie, do godziny
 3 przemawiał poseł Malatynski, poczem posie-
 dzenie odroczono do dz.ś.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż 21 lutego. Izba deputowanych
 obradowała w dalszym ciągu nad projektem
 ustawy w sprawie gorzelni. Przyjęto poprawkę,
 według której ci producenci, którzy rocznie nie
 mogą wyprodukować więcej jak 50 hektol. czy-
 stego alkoholu, mają być wolni od podatku.

Paryż 21 lutego. Senat przyjął w dru-
 giem czytaniu przedłożenie w sprawie handlu
 drzewem, poczem prowadził w dalszym ciągu
 dyskusję nad zaprowadzeniem dwuletniej służby
 wojskowej.

Run na czeską Kasę oszczędności.

Praga 21 lutego. (Tel. wł.). Z niewia-
 domego dotychczas źródła rozeszła się tu pogło-
 ska o złym stanie finansowym czeskiej Kasy
 oszczędności (Czeska założnia). Chociaż pogłosce
 tej zaprzeczono, mimo to natłok publiczności,
 chcącej odebrać swe wkładki, był ogromny. Do
 godziny 1szej po południu wypłacono w dwóch
 kasach przeszło 700 000 koron. Kasa na każdy
 wypadek przygotowała 30 milionów koron.
 Między publicznością rozeszła się pogłoska, iż
 w Kasie odkryto defraudację na 20 milionów
 koron. Dyrekcja posiada 37 milionów koron
 funduszu rezerwowego i oświadcza, iż pogłoska
 o wykryciu jakiegokolwiek defraudacji jest nie-
 prawdziwą. Urzędowy *Prager Tagblatt* oświad-
 cza, iż Kasa wypłaci każdą kwotę żadaną bez
 względu na jej wysokość.

Praga 21 lutego. Wczoraj zgłosiło się
 w czeskiej Kasie oszczędności po odbiór wkła-
 dek około 1300 osób. Jakkolwiek Kasa urzęduje
 tylko do godziny 2 po południu, wszystkim,
 którzy zgłosili się do tej pory, zwracała pie-
 niądze i po godzinie urzędowej. Wypłacono ogó-
 łem 1,200.000 koron. Przed gmachem pano-
 wał ogromny tłok. Policja utrzymywała por-
 ządek.

Marynarka amerykańska.

Waszyngton 21 lutego. Izba repre-
 zentantów uchwaliła budżet marynarki, który
 zawiera także kredyty na budowę nowych
 okrętów i na powiększenie stanu armji o 3000
 żołnierzy dla floty i 550 żołnierzy dla korpusu
 marynarki.

Aresztowanie bankiera oszusta.

Paryż 21 lutego. (Tel. wł.). Do jednego
 z tutejszych dzienników donoszą z Genewy, że
 uwięziono tam znanego finansistę Perreta, zało-
 zyciela rozmaitych banków oszukańczych. Był
 on także czynnym przy założeniu banku „Union
 generale“. Oszustwa jego mają sięgać kwoty
 20 milionów franków. Między oskarżycielami
 znajduje się własny syn uwięzionego.

Królowa Draga w Francensbadsie.

Praga 21 lutego. (Tel. wł.) *Prager*
Tagblatt donosi, że królowa serbska Draga, jak
 twierdzą w kołach dworskich w Belgradzie, spędzi
 lato w Frauensbadsie i tam odbędzie kurację.

Dziwna uchwała.

Budapeszt 21 lutego. (Tel. wł.). Bu-
 dapeszteńska liga antypojedynkowa oświadczyła
 się w praktyce za pojedynkami, a mianowicie
 uchwaliła, że członkowie jej mogą się pojedyn-
 kować. Paradoksalna ta uchwała powzięta zo-
 stała na wniosek dep. Stefana Rakovszky'ego,
 który dowodził, iż liga nie uzyska uznania dla
 swych zasad, jeśli członkom jej będzie można
 uczynić zarzut osobistego tchórzostwa. Zarzut
 ten zaś odpadnie wtedy, jeśli członkowie jej
 będą przyjmowali wyzwanie na pojedynek. Wię-
 kszość członków ligi jest atoli tego zdania, że

uchwała ta stoi w sprzeczności z zadaniami ligi i zgłosili swe wystąpienie.

Wiedeń 21 lutego. Cesarz wczoraj w południe złożył pożegnalną wizytę królowej-matce hiszpańskiej Marii Krystynie i infantce Marii Teresie, które dziś odjeżdżają z powrotem do Madrytu. Wizyta trwała prawie pół godziny.

Wczoraj popołudniu cesarz przyjął na osobnym posłuchaniu serbskiego posła Christicia.

Budapeszt 21 lutego. Węgierskie biuro korespondencyjne donosi z Ujwiedek, że w jednej z okolicznych miejscowości odkryto bandę fałszerzy pieniędzy, złożoną z 6 mężczyzn i 4 kobiet, która bardzo udanie podrabiała banknoty 20 koronowe.

Izba sądowa.

Lwów 20 lutego.

(Unio Catholica rediviva.)

Rozprawa popołudniowa.

Św. O. Letus Olszewski, z zakonu OO. Bernardynów, były członek Rady nadzorczej lwowskiej reprezentacji „Unii”, a jako taki, wspólnie z śp. dr. Starczewskim bezpośredni przełożony Thumena, zeznaje że oskarżony wziął się do dzieła z wielkim zapalem.

W biurze pracował istotnie cały personal i roboty było dużo, zauważył tylko świadek, że Thumen urządził biuro i robił wydatki jak gdyby towarzystwo stało bardzo mocno, tymczasem jednak świadek chcąc na bilansach nie bardzo się rozumie, z bilansów „Unii” poznał, że coś się tam psuje w towarzystwie. O kaucjach dowiedział się świadek od samego Thumena w przeddzień prawie wybuchu katastrofy.

Dalej opisuje świadek pertraktacje z br. Kalbermattenem, który przybył wezwany przezeń do Lwowa, by ratować sytuację i sprawę kwitu depozytowego na 16.000 kor., jakie Thumen złożył rzekomo na ręce gwardjana OO. Bernardynów w Przeworsku na pokrycie pretensji dyrekcji i na zwrot kaucji Pezdańskiego, Des L gess, Stillera itd. Kwit ten napisał i podpisał O. Wójcik na żądanie Thumena w jego mieszkaniu.

Wogóle, zeznaniami swojemi stara się świadek oskarżonemu jak najmniej zaszkodzić, nie oszczędzając natomiast br. Kalbermattena względnie centralnej dyrekcji. Na ogół, zeznania świadka robią wrażenie, że istotnie stosunki w Unii zna on tylko powierzchownie i Thumen posiadał nieograniczone jego zaufanie, które się jeszcze spotęgowało, kiedy mu przedstawił plan oderwania reprezentacji lwowskiej od Wiednia i utworzenia „krajowej, polskiej Unii katolickiej”.

Oświadcza się, że świadek do tego stopnia wierzył Thumenowi, iż na gołosłowne zapewnienie jego, że weźmie pożyczkę na swój dom we Wiedniu i spłaci Pezdańskiego, wystawił temuż kwit na 2000 koron i zobowiązał się do ich zwrotu w ciągu dni 8.

Śp. dr. Starczewski mówił świadkowi, że do zwrotu zabranych przez Thumena kaucji, obowiązana jest dyrekcja wiedeńska i on potrafiłby ją zmusić do tego w drodze sądowej. Rezultatem pertraktacji Thumena z br. Kalbermattenem było to, że Kalbermatten zdecydował się już stanowczo uznać 10.000 kor. wydatków Thumena na organizację.

Br. Kalbermatten oświadcza na to, że warunkowo tylko obiecał Thumenowi uznanie wydatków w podanej mu przez niego wysokości około 10.000 kor., jeśli na to zgodzi się rada zarządu centralnego „Unii”, a przedewszystkiem, jeśli Thumen przedłoży rachunki i dokumenty udowadniające, że wydatki te uczynił istotnie.

Na wniosek prokuratora odczytuje przewodniczący zeznania ks. Olszewskiego złożone na pierwszej rozprawie, z których okazuje się, że wówczas zeznawał on, że tego, co wówczas mówił br. Kalbermatten o 10.000 koronach, dobrze nie dosłyszał, a odniósł tylko wrażenie, że baron potwierdzał to, co mu w jego obecności o tem powiedział Thumen. Przewodniczący przedstawia świadkowi te sprzeczności, ten jednak wyjaśnić ich nie jest w stanie.

Tym epizodem zakończyło się przesłuchanie O. Letusa i przewodniczący zarządził 5 minutową przerwę.

Po panzie, zwrócił się przewodniczący do

oskarżonego: Panie Thumen, wspomniał nam tu coś świadek poprzedni o jakimś domu, który pan posiadasz we Wiedniu a na który zaciągnął pan chciałeś pożyczkę. Czy ma pan istotnie dom we Wiedniu?

Oskarżony. Tak jest, mam dom, to jest właściwie tylko część domu, a raczej udział pieniężny paręset koron na domu ciążący.

Przewodniczący. A więc ma pan dom, czy część domu czy pretensję jakąś?

Oskarżony tłumaczy balamutnie i co chwila inaczej, wreszcie upewnia, że ma na pewnym domu we Wiedniu pretensję w wysokości 2000 kor. otrzymaną w spadku po bracie swojego stryja, którego nazwiska jednak wymienić nie chce.

Zeznawał jeszcze następnie p. Dreziński, który rano z powodu — jak mówił — bólu wątroby i roznerwowania przerwał był swoje zeznania. Zeznaje o drobnych szczegółach manipulacji biurowej w „Unii”.

Św. Marjan Sienicki słuchacz praw, Jan Kleczyński, obecnie dysponent firmy Primus i Iglicki i Antoni Gąsiorowski kupiec, byli urzędnicy „Unii”, nie zeznają nic ważniejszego.

Na tem, po 9 godz. wieczorem, odroczył przewodniczący rozprawę do soboty 9 godziny rano.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Sobota 21 lutego.

Powszechne wykłady uniwersyteckie: W zakładzie chemicznym uniwersytetu (ul. Długosza 6) od godziny 6-7 wieczorem, P. J. Tenner: „O sztuce czytania, część II”. — W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 8) od godziny 7½ - 8½ wieczorem, P. T. Witwicki: „Sybir i kolej sybirską” (z obrazami świetlnymi).

Teatr miejski: „Mignon”, opera. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Filharmonia lwowska: Koncert filharmoniczny. Początek o godzinie 6½ wieczorem.

Reduta. Początek o godzinie 10 wieczorem.

W sali Kasyna mieszczańskiego: „Bal kostjumowo maskowy”. Początek o godzinie 9 wieczorem.

W Towarzystwie pedagogicznym: Wieczorek z tańcami. Początek o godzinie 9 wieczorem.

„Gwiazda”: Wieczorek maskowy. Początek o godzinie 9 wieczorem.

„Skala”: Wieczorek z tańcami. Początek o godzinie 9 wieczorem.

SKŁADAJMY NA CIESZYN!

Kalendarz. Sobota (21): Eleonory król. — Onosława. (8): Fteodora S. Wszód słońca o godzinie 7 minut 5, zachód o godzinie 5 minut 24.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota + 2° R. Pogoda.

Wiadomości osobiste. Wiceprezydent krajowy dyrekcji skarbu, dr. Korytowski, powraca z końcem bieżącego miesiąca do Lwowa, a 5 marca objąć ma urządowanie.

Przeniesienie. Gal. dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła asystenta pocztowego Maksymiljana Cramera, z Łańcuta do Krakowa.

Z uniwersytetu. Minister oświaty zatwierdził uchwałę kolegium profesorskiego, dopuszczającą profesora gimnazjalnego, dra Gustawa Gersona Blatta, jako prywatnego docenta porównawczej gramatyki indoeuropejskich języków, do wykładów na uniwersytecie lwowskim, oraz prywatnego docenta, dra Eugenjusza Romera, jako prywatnego docenta meteorologii i klimatologii do wykładów na lwowskiej politechnice.

Bal kostjumowo maskowy w kasynie miejskim. Na liczne zapytania zawiadania komitetu, że na dzisiejszym balu kostjumowo maskowym który świetnie się zapowiada, obowiązują: dla pań strój wieczorowy lub kostjum, dla panów zaś strój balowy, ewentualnie kostjum.

Tańce prowadzić będą jak zawsze z werwą, a ranżerowie kasyna miejskiego.

Bal rozpocznie się o godzinie 10 wieczorem.

Bilety i zaproszenia dostać można w kancelarji kasyna miejskiego przez cały dzień dzisiejszy.

Proces o muzeum przemysłowe lwowskie. Wczoraj przez cały dzień trwała w sądzie krajowym apelacyjnym rozprawa procenta od kapitału fundacyjnego, przeznaczanego przez gal. kasę oszczęd.

ności na budowę miejskiego muzeum przemysłowego, jako aktu mającego upamiętnić jubileusz 40-letnich rządów cesarza Franciszka Józefa. Proceata te wynosi 383.000 kor., a pretensję do nich ma gmina m. Lwowa. W pierwszej instancji gmina proces przegrała. Trybunał apelacyjny natomiast uznał na wczorajszej rozprawie słusność tych pretensji i wydał wyrok skazujący gal. kasę oszczędności na zapłacenia gminie lwowskiej wspomnianej kwoty wraz z kosztami procesu.

Prosimy o bliższe wyjaśnienie. Z przedpołudniowego przesłuchania świadka Drezińskiego, zacytować jeszcze musimy szczegóły następujące. Omawiano właśnie sprawę zbytnej wysokości kosztów poświęcenia lokalu „Unii”.

Obróńca dr. Leser: Czy na poświęceniu lokalu „Unii”, był pan obecny?

Świadek: Naturalnie!

Dr. Leser: Czy pańskim zdaniem, możliwym jest, że urządzenie tej nroczyści kosztowało 800 koron?

Św.: Tak jest.

Dr. Leser: Czy wiadomo jest panu, że po uroczystości poświęcenia, pojawiły się w pismach lwowskich obszernie sprawozdania z opisaniem całej uroczystości, w „Gazecie Lwowskiej” np., której egzemplarz jest tutaj, kilkadziesiąt wierszy. Tak same i w innych.

Św.: Tak jest, wiem o tem.

Dr. Leser: Czy sądzi pan, że pzetę podały opis ten za darmo i że p. Thumen gazetom nie za to nie zapłacił?

Św.: (Żywo) Oho, ja wiem to tylko, że żadna gazeta nie za darmo nie napisze.

Dr. Leser: Dziękuję, o to chodziło mi właśnie.

Owóż scena ta wymaga pawnych wyjaśnień. Możeby p. obrońca zechciał przy sposobności wykazać które to pisma ile i za co wzięły od p. Thumena.

Wątpimy bardzo ażeby p. obrońcy i Thumenowi udało się wykazać, że któryś z dzienników lwowskich „wziął coś” za opis uroczystości. Na razie uważamy to za proste kłamstwo i oszczerstwo!

Stow. im. św. Salomei. W dużej sali ratuszowej odbyło się wczoraj popołudniu walne zgromadzenie Tow. im. św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami. Pań zebrało się blisko sto, ponadto zaszczepił swą obecnością zgromadzenie ks. arcybiskup Bilczewski; on też zajął honorowe miejsce na trybunie. Zebranie zagała przewodnicząca towarzystwa pani Jadwiga Papiarowa, poczem sekretarka pani Helena Weiglowa, odczytała sprawozdanie zarządu centralnego i oddziałów za rok 1902. Zestawienie kasowe zarządu centralnego wykazuje w przychodzie 6082 kor. 50 hal., a dochód ogólny w r. 1902 wynosił 11413 kor. 23 hal. Towarzystwo św. Salomei, składające się z 3 oddziałów, miało członków czynnych 60, wspierających 98. Miało w swej opiece wdów 166 i 223 dzieci. Na wsparcie ubogich wydano w ciągu roku 1902 8923 koren. Łączna pozostałość kasowa trzech oddziałów i zarządu 2490 koron 26 halerzy.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania i dania absolutorjum z zamknięcia rachunków, ks. prałat Gnatowski, w krótkim przemówieniu prosił arcybiskupa o arcybiskupie błogosławieństwo dla prac Towarzystwa i wskazanie mu dróg, po jakich kroczyć powinno dalej.

Ks. arcybiskup Bilczewski, powitał w dłuższej mowie przyrównał towarzystwo dobroczynne do diakonów pierwszego chrześcijaństwa, powołanych do pomocy biskupom w wykonywaniu chrześcijańskiego miłosierdzia. Nowych dróg towarzystwu nie widzi potrzeby wskazywać, niech ono jedno dalej kroci drogą obraną i niech jeżeli może zdwoi czyny miłosierdzia, którego w naszym społeczeństwie bardzo wiele potrzeba. Podziękował towarzystwu i jego działowi za pracę i udzielił w końcu zebraniemu arcybiskupie błogosławieństwa, którego zebranie utłakszy kornie wysłuchało.

Zgromadzenie w sprawie bałkańskiej. Wiedeń. (Tel. wł.) „Slavische Correspondenz” donosi, że zgromadzenie, zwołane przez posłów południowo-słowiańskich odbędzie się na podstawie § 2 ustawy o stowarzyszeniach dnia 5 marca b. r. Na zgromadzeniu tem omawiane będą stosunki panujące na Bałkanach i stanowisko Austrii wobec tych stosunków.

Proces o oszustwo. Wiedeń (Tel. wł.) Żaluzki został skazany za oszustwo na półtora roku więzienia i na utratę szlachectwa. Przy końcu rozprawy zaszedł niemiły epizod. Obróńca oskarżonego,

Dr. Herzberg-Fränkeli, syn byłego sekretarza brodzkiej izby handlowej, chcąc uniewinnić oskarżonego, podniósł, iż oskarżony był w środowisku polskim, które mu nie dawało wcale dobrego przykładu, jak świadczy o tem znane powszechnie zdanie o „polskiej gospodarce“. Przewodniczący rozprawy, wiceprezydent dr. Feigl przerwał mu i wezwał, aby nie obrażał polskiej narodowości.

Skasana na karoer. Heidelberg. (Tel. w.) Akademicki senat tutejszego uniwersytetu będzie w tem położeniu, że będzie musiał skazać na karoer inskrybowaną tu kobietę. Pani ta podczas wymiany słów w sali wykładowej, zawołała do jednego ze swych kolegów: pan jesteś osłem! Student ów wniósł zażalenie do senatu, który będzie musiał sprawę tę rozpatrzyć i wydać wyrok.

Telegraf bez drutu Rzym. (Tel.) Izba deputowanych przyjęła projekt ustawy w sprawie budowy radiograficznej stacji systemu Marconiego celem porozumiewania się z taką samą stacją w północnej Ameryce. W dyskusji podnoszono wielkie zasługi Marconiego dla Włoch.

Podatek od węgla. Londyn. (Tel.) Kanclerz skarbu oświadczył deputacji górników, że nie ma możliwości zniesienia lub zniesienia podatku od węgla.

Gmach dla sądu rozjemczego. Londyn. (Tel. w.) Znany amerykański milioner stalowy Carnegie, ma zamiar wybudować w Hadze gmach dla pokojowego sądu rozjemczego.

Mityng murzynów. Nowy Jork. (Tel.) Onegdaj odbył się tutaj masowy meeting murzynów, w którym wzięło udział około 100.000 murzynów, posiadających prawo głosowania. Uchwalono rezolucję z protestem przeciw odebraniu murzynom w stanach południowych prawa wyborczego, postanowiono też zwalczać nową konstytucję w Wirginji odbierającą również murzynom prawo wyborcze. Ilkroś wymieniono w dyskusji nazwisko prezydenta Roosevelta, murzyni wznosili na jego cześć entuzjastyczne okrzyki.

Z życia arcyksiężnej Elżbiety. Zmarła w ubiegłym tygodniu w Wiedniu arcyksiężna Elżbieta, urodziła się w dniu 17 stycznia 1831 w Peszcie, a w młodości swą była nadzwyczaj piękną kobietą, czego ślady do późnej starości na niej pozostały. Pierwszy jej małżonek arcyksiążę Este-Modena był człowiekiem bardzo zarym. Gdy go wypadki we Włoszech w r. 1849 zmusiły do zamieszkania w Bernie, osobiście pielęgnował chorych na szalierze żołnierzy, a noc na 12 grudnia przepełnił wraz z adiutantem swym pomiędzy umierającymi w szpitalu. W dwa dni później zmarł adiutant, a nazajutrz po nim arcyksiążę, zaraziwszy się tyfusem w szpitalu. Pozostała 18 letnia wdowa Elżbieta, pozostawała netyko sympatją, ale i miłości młodego cesarza Franciszka Józefa, który chciał ją pojąć za małżonkę. Matka cesarza arcyksiężna Zofia, udaremniała ten zamiar, pragnąc syna ożenić z księżniczką bawarską. Na kilka dni przed przyjazdem księżnej Elżbiety bawarskiej do Wiednia, wysłała arcyksiężnowdowa za wówczas już chorowitego arcyksięcia Karola Ferdynanda, który zmarł w r. 1874. Z pierwszego małżeństwa pochodzi księżna Ludwikowa Bawarska. Arcyksiężna Elżbieta cierpiała od lat wielu na żółdę. Po ponownem owdowieniu przebywała zmarła u swego szwagra arcyksięcia Albrechta, aż do jego śmierci.

Testament filantropa. Zmarły niedawno temu w Berlinie radca komercyjny Albert Pfaff, zapisał testamentem milionowe sumy na humanitarne cele. I tak 200 tysięcy marek dla urzędników i robotników swej firmy; 200 tysięcy marek dla fundacji jego imienia dla ubogich rękodzielników, chcących się kształcić w przemyśle artystycznym; 200 tysięcy marek na szpital Augusty; 200 tysięcy marek na szpital „Bethonji“ i 200 tysięcy marek na szpital suchotników w Bebrig. Zapisał dalej 100 tysięcy marek na starców kupców; 100 tysięcy marek na schronisko dla bezdomnych i po 100 tysięcy marek na kasę pensyjną dla straży pożarnej, dla tow. ratunkowego w Berlinie, dla stow. „Letta“, na kasę pensyjną dla policjantów, na kolonje letnie i dla domu podrzutek; ogółem zapisy na cele dobroczynne wynoszą 1,800 000 marek.

W obronie przed synem. W swoim czasie donosiliśmy o wypadku, zaszłym z końcem ubiegłego roku w Wiedniu, gdzie były wach mistrz żandarmerji Jakób Kraus, broniąc się przed brutalnością syna, strzelił co niego dwa razy z rewolwera i ranił ciężko. Dwu dziesięcioletni syn Krausa, był skończonym lotram, który przes lat 15 znęcał się nad ojcem, zabierając staremu ostatni grosz. W dniu 22 listopada zr., chciał syn wymusić na starym Krasie

ostatnie 10 koron i wtedy przyszło do bardzo ostrej scysji między ojcem a synem, która zakończyła się katastrofą. Onegdaj odbyła się w Wiedniu rozprawa przeciw staremu Krausowi. Sąd uwolnił Krausa od winy i kary, ponieważ stwierdzono, że działał tylko we własnej obronie koniecznej przed brutalnością wyrodego syna.

Drogi pies. Ryszard Crookes z Nowego Jorku zapłacił 8000 dolarów (około 18 000 kor.) za buldoga angielskiego Rodney Stane. Drogi ten pies atoli pobity został na wystawie psów w Nowym Jorku przez buldoga Chibiabos, własność H. B. Billingsa z Chicago. Zapytywany przez sprawozdawców p. Billings wyznać nie chciał, ile za swojego psa zapłacił.

„Ryba od głowy...“

Ruch przeciwpojedynkowy w społecznościach europejskich wzrasta się prawie z dniem każdym. Powstają ligi, pisze się broszury, artykuły w gazetach, zwolowane bywają zgromadzenia po miastach, zapadają na nich rozumne i ogromnie stanowcze uchwały — słowem wszędzie, gdzie tylko są jakie takie pretensje do oświaty i postępu, widać ożywioną działalność antypoedynkową... na papierze! Tak jest, na papierze tylko — bo w rzeczywistości pojedynki, jak się odbywały od wieków, tak i dzisiaj odbywają się co chwila! Ani ustawodawstwo cywilne, ani kościelne nie jest w stanie skutecznie walczyć z tym remanentem średniowiecznym i tak długo pono będą społeczeństwa wobec tej „endemji“ bezsilne, jak długo niestety wszędzie w państwach dzisiejszych, ujętych w kleszcze militarystki, nie runie z piedestału fetysz, zwany „honorem“ ekstrakaderskim, jak długo w armjach pojedynki nie będzie za zbrodnię, lecz owszem za postulat tego „ekstra-honoru“ uważany i jak długo wreszcie, w tych sferach zwłaszcza — że się obrazowo wyrazimy — ryba wszędzie cuchnie od głowy! Bo czyż można na serio dźwignąć się młokosom akademickim i lejtantom, że całkiem niepotrzebnie, byle o glupstwo; wyzywają się na pojedynki, skoro np. taki minister węgierski, gen. Fejervary, urządził to samo kilkanaście razy do roku? Pomijając fakt, że ten rycerski animusz pana generała, zbyt często i zamasyście występujący na szerokiej widowiskowej, od dawna już traci komika operetkowej — *vide* generał Bum Bum z „W. ks. Gerolstein“ — przykład tego rodzaju u góry, działa bewarunkowo zarszliwie na krewkę z natury samej umyły młodociane i w następstwach dość często niestety wyrządza poszczególnym rodzinom, a tem samem i społeczeństwu całym nieobliczalną wprost szkodę. Wszelkie też ligi, broszury i artykuły o monstrualnej niedorzeczności i zgubnych skutkach pojedynkowej manji, będą bezowocną walką z wiatrakami, dopóki nawet osobistości rozgłosne i na wysokich stanowiskach, będą bezkarnie holdować tej głupiej manji i dopóki w społeczeństwach oświeconych dalej uragać będzie zasadom i przekonaniom milionów cywilnej ludności, jakiś „ekstra“ honor oficerski.

Pomyłka sądowa.

Sąd przysięgłych w Stanisławowie zasądził przed 10 laty niejakiego Piotra Hnatycza na 12 lat ciężkiego więzienia za zbrodnię usiłowanego morderstwa. Hnatycz rozpoczął odsiadywać karę i od lat 10 pozostaje w więzieniu. Dziś wskutek wyjścia na jaw rozmaitych okoliczności, zdaje się nie ulegać wątpliwości, że pomimo całego aparatu, którym nowoczesne ustawodawstwo obwarowuje postępowanie przeciw oskarżonym, zaszła tu pomyłka sądowa, że Hnatycz niewinnie został zasądzony i od lat przeszło dziesięciu niewinnie pozostaje w więzieniu.

Sprawa ma się jak następuje: W lipcu 1892 r. wykonano w Hrocholinie wsi, obok Bohorodczan położonej, dwukrotnie zamach morderczy na włościanina Hrycia Polyponiuka, który tylko dzięki szczęśliwemu przypadkowi śmierci uniknął. Zaraz wówczas skierował Polyponiuk podejrzenie na swych sąsiadów Dmytra i Nykołę Polijnyków i teścia ich Stefana Stasiuka, z którymi z powodu sporu gruntowego był w nieprzyjaźni; jednakowoż dochodzenia przeciw nim pozostały bez rezultatu. Natomiast na podstawie szczególnego zbiegu oko-

liczności oskarżono niejakiego Piotra Hnatycza, zarobnika i tego też sąd w Stanisławowie dnia 12 lutego 1893 w myśl werdyktu sędziów przysięgłych uznał winnym zbrodni usiłowanego, skrytobójczego morderstwa i zasądził na karę dwunastoletniego ciężkiego więzienia. Od tego też czasu Hnatycz pozostaje w stanisławowskim zakładzie karnym.

Hnatycz zapewniał ciągle, że jest niewinny i że inni są sprawcami czynu, za których pokutuje. Prokuratorja zarządziła też wskutek tego kilkakrotnie nowe dochodzenia, zwłaszcza, że i głos publiczny w Hrocholinie i okolicznych wsiach wskazywał jako winnych owych pierwotnie podejrzanych Polijnyków i Stasiuka. Dochodzenia te atoli pozostały bez rezultatu.

Dopiero z końcem zeszłego roku wyszły na jaw okoliczności, które podejrzenie skierowały znowu na Polijnyków i Stasiuka. Wdrożone śledztwo, prowadzone z niezwykłą energią i ogromnym nakładem pracy, początkowo przez p. Landego, adjunkta sądowego w Bohorodczanach a następnie przez radcę p. Bertoniego, wykazało niemal niewątpliwie niewinność Piotra Hnatycza a natomiast naprowadziło tak poważne poszlaki przeciw Polijnikom i Stasiukowi, że prokuratorja oskarżyła tych ostatnich o zbrodnię owego usiłowanego morderstwa na Polyponiuku w r. 1892 dokonanego, za które pokutuje Hnatycz.

Hnatycz pozostaje dotychczas w więzieniu, albowiem prokuratorja zwleka z wznowieniem jego sprawy aż do wyniku rozprawy przeciw Stasiukowi i tow.

Rozprawa ta odbędzie się dnia 26 b. m. przed sądem przysięgłych w Stanisławowie.

Alkohol i zimno.

Przywykliśmy już do tego, że, aby się w zimie ogrzać, używamy alkoholu. W rzeczywistości alkohol nie jest środkiem ochronnym przeciw zimnu. Z krwią rozdziela się alkohol po całym ciecie i tu rychło ulega spalaniu. Zanim atoli to spalanie alkoholu nastąpi, działa on silnie na różne części naszego ciała.

Działanie to dotyczy przede wszystkim serca, którego czynność widocznie się podnosi, naczyn krwionośnych, przeważnie w skórze rozszerzonych, które się znacznie rozszerzają. To działanie alkoholu na serce i naczynia krwionośne jest przyczyną pozornego uczucia ciepła i pewnego ogólnego zadowolenia, jakiego doznajemy po użyciu alkoholu.

Jeżeli pod działaniem alkoholu naczynia krwionośne skóry się rozszerzają, to kończyny nerwów są niejako otoczone ciepłą krwią i mniej stykają się z otaczającym powietrzem zimnem; nie odczuwamy już temperatury zewnętrznej, tylko temperaturę własnego organizmu, temperaturę krwi własnej.

To uczucie ciepła jest tylko złudzeniem, gdyż nie chodzi tu o rzeczywiste dostarczenie ciepła, ale o znieczulenie na wpływ zimna, a oziębiające działanie otaczającego powietrza na ciało, potęguje się jeszcze. Jest bowiem jasne, że krew ciepła w rozszerzonych naczyniach krwionośnych skóry styka się na większej przestrzeni z powietrzem zimnem i więcej ciepła oddaje, niż wtedy, kiedy te naczynia wskutek ciepła się zwęziły.

Rozumowanie to znajduje potwierdzenie w licznych doświadczeniach, które przekonują, że temperatura ciała pod wpływem alkoholu znacznie się obniża, albowiem wytwarzanie ciepła pozostało to samo, podczas gdy utrata jego na zewnątrz znacznie się wzmogła.

Nigdy też nie obserwowano tak znacznego oziębienia ciała, jak właśnie u osób pijanych, które podczas nocy zimowej na wolnym powietrzu usnęły. W tych okolicznościach stwierdzono, że ciepłota ciała opadała do 24 stopni. Do usunięcia więc uczucia zimna, do rozgrzania się, użycie trunków alkoholicznych bezwzględnie się nie przyczynia, a dla organizmu jest szkodliwe.

Dział ekonomiczny.

— **Budapeszt** 21 lutego. Węgierski miejscowy Związek młynarzy postanowił, by ruch w młynach w Budapeszcie i na prowincji był przes dwa dni w tygodniu wstrzymany. Przyczyną zmniejszenia produkcji i ograniczenia ruchu, jest brak eksportu i nagromadzenia wielkich zapasów maki.

— **Wiedeń** 20 lutego. Zamknięcie giełdy o godz. 3 m. 30. Akcje austr. Zakładu kredy 488 50, Akcje węg. Zakł. kred. 744.—, Akcje Anglobanku 276 50, Akcje Unionbanku 543.—, Akcje Laenderbanku 406 50, Akcje Bankvereins 480 75, Akcje Bodeneredit 949.—, Akcje gal. Banku hipotecznego —.—, Akcje kolei państw. 698.—, Akcje kolei połudn. 56 50, Akcje tramw. lit. a) —.—, lit. b) —.—, Akcje kolei Elbethal 451 50, Akcje kolei Północnej 5530 Akcje kolei Czerniowieckiej 583 50 Akcje Alpiny 397 50 Akcje Rima Muranji 486 50, Akcje pragskiego Towarzystwa żelaznego 1860.—, Akcje fabryki brzo 344.—, Akcje tureckie tytoniowe 344.—, Oblig. węg. indemia. 99 50, Renta majowa 100 90, Austr. renta koron 101 10, Węgierska renta koron. 99 45, 56 l. listy Tow. kred. ziemsk. 98 25, 4 proc. listy Banku kraj. 99.—, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 103.—, 4 proc. listy Banku hipot. 98 20, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 101 82, 5 proc. listy Banku hipot. 111.—, 4 proc. Gal. oblig. prop. 99 85, 4 proc. Gal. pożycz. kraj. z 1893 r. 99 60, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 97 20, Losy tureckie 119 50, Marki 117 07, Ruble 252 75.

— **Wiedeń** 20 lutego **Kurs giełdy wiedeńskiej.**

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z obli. p. z r. 1880 3 proc. —.—; Austr. zakł. kr. z ob. pr. z r. 1889 3 proc. 288.—; Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 265.—; Uregulow. Dunaju z 1 701 100 zł. 5 proc. 280.—; Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 260.—; Pożyczka serbsk. prem. po 100 fr. 3 proc. 87 50; Tureckie ob. prem. kolej. po 400 fr. 119 25. b) bezprocentowa Budapeszteńskie (Basilisa) 5 zł. 19 30; Zakł. kredy dla h. i p. po 100 zł. 433.—; Clary 40 zł. m. k. 182.—; Pożyczka m. Innsbruku 20 zł. 85.—; Losy m. Krakowa 20 zł. 74.—; Pożyczka m. Lubian. 41 zł. 72.—; Ofen 40 zł. 180.—; Palfy 40 zł. m. k. 179.—; Czerw. krzyże austr. tow. 10 w. 55 60; Czerw. krzyże węg. tow. 5 zł. 28 35; Losy fund. ars. Rudolfa 10 zł. 74.—; Salma 40 zł. m. k. 234.—; Pożyczka saleburska 20 zł. 79.—; Pożyczka St. Genois 40 zł. m. k. 260.—; Losy komunalne m. Wiednia z 1874 roku 442.—

— **Wiedeń** 20 lutego. (Giełda towarowa). Cukier surowy od k. 22 10 do —.—. Tendencja stała. Nafta galicyjska od k. 27.— do 29.—. Tendencja niezmienną. Spirytus od kera 39 80 do —.—. Tendencja spokojna.

— **Berlin** 20 lutego. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 217 75, Staatsbahn 149 90, Disconto Comandit 198.—, Berlińskie Tow. handl. 161 40, Laura 220 10, Bochumery 187 10 Kolej połud. wschodnio-pruska —.—, Ruble za 66 wk. 216 35, Kolej warszaw. wied. 186 50 Kolej morza Śródziemnego 91 75, Kolej Meridionalna 138 50, Losy tureckie 132 75, Renta włoska —.— Harpener kopalnie węgla 175 90, Kolej Marien burg-Mławka —.—, Konsolidation 360.—, Lombardy 15 60 Kolej Hanu 106 10 Niemiecki bank

sarodowy 120.—, Kanada Profered 135 60; Akcje tagugi hamburskiej 105 40; Warszawa krótki (Kurz Warschau) 216 10.

Frankfurt 20 lutego Austr. kred. 217 90; Kolej państw. 149 90; Laura 220.—; Disconto 197 90; Alpiny —.—.

Paryż 20 lutego 3% renta 100 02; oszka 31 25.

Berlin 20 lutego Austr. banknot 85 40. spirytus —.—

NEKROLOGJA

Z Wolfartów

EMILIA DOMINIKOWSKA

wdowa po doktorze medycyny

po długich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 20 lutego 1903 r. przeżywszy lat 73.

Eksportacja zwłok odbędzie się w niedzielę dnia 22 lutego b. r. o godzinie 3 po południu z domu żałoby plac Benedyktynski 1. 2 na cmentarz Łyczakowski, na który w smutku pogrążona rodzina krewnych, przyjaciół i pobożnych chrześcijan zaprasza.

„Concordia“ A. Kurkowski.

Tytus Solecki

nauczyciel ludowy w Korczyni

zaopatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 20 lutego 1903 r. w 34 roku życia.

Obrzęd pogrzebowy, odbędzie się w sobotę dnia 21 lutego b. r. o godzinie 3 po południu z Anatómii na cmentarz Łyczakowski, na który w nieutulonym żalu pozostała żona z synem zaprasza.

Lwów dnia 20 lutego 1903 r.

„Concordia“ A. Kurkowski.

Drobne Ogłoszenia

po 3 halercie za słowo. Najmniejsze ogłoszenia 30 h.

Kandydat adwokacki początkujący poszukuje posady na prowincji. Łaskawe zgłoszenia pod M. G. Chodorów poste restante 69

Konkurs. Ktoby chciał założyć hurtowny skład towarów obrotu, jakoteż skład z drzewem tysiąc sagów miesięcznie raczy oferty przedłożyć stowarzyszeniu drobnych kupców chrześcijańskich na ręce prezesa Popiela, ulica Hofmana nr. 20 Lwów. 89

Rętnowana nauczycielka udziela lekcyj fortepianu najnowszą metodą po 4 zhr. miesięcznie. Wiadomość: ulica Kurkowa 4, parter na lewo

Curschmied z 6-letnią praktyką wojskową poszukuje posady także za kawał do większych dóbr. Łaskawe zgłoszenia „Curschmied“ do Redakcji „Dziennika Polskiego“.

Gemny muzyk, zarazem stroiciel i nauczyciel gry na fortepianie, który grywa także na wieczorkach karnawałowych, poleca się względem szanownej publiczności. Bliższa wiadomość pod literami B. D. ulica Dominikańska 9, II piętro, drzwi 9 na lewo. 60

Książki do wszystkich szkół, kupno, sprzedaż, najkorzystniej katolicka antykwarenia KÖHLERA Bato-rego 28, tuż naprzeciw gimnazjum Franciszka Jo efa. 67

Na lato willa w Worochle na sprzedaż gotową do 9000 zł. a. w. nad Prutem, przy stacji z dwiema oddzielnymi parcelami pod budowę Wiadomości w biurze adwokata Dra Żygowskiego, Lwów, So biestiego 3. 95

Portret Papieża LEONA XIII najnowsze wydanie, po cenie 3 koron, poleca Seyfarth & Dydyński we Lwowie, plac Mirjaki. 94

Panna z ukończoną szkołą wydajową, znająca krawie-czyznę, poszukuje posady jako nauczycielka do dzieci lub do towarzystwa T. K. biuro Plohaa 92

Poszukuje się natychmiast fachowego człowieka w poszukiwaniu, głębokiem wierceniu i sprowadzeniu wody kilka kilometrów do spadu. Motor parowy jest na miejscu Rury ma sam przedsiębiorca sprowadzić i użyć swego montera i swych robotników. Zgłoszenia do Zarządu dóbr Podniestrzany, poczta Brzozdowce, stacja kolei Chodorów. 91

Poszukuje na wieś młodego NAUCZYCIELA Polaka, z dobrymi świadectwami i rekomendacją, przygotować ucznia do trzeciej klasy; FRANCUZKĘ młodą do nauki języka i po zalków fortepianu; BONĘ Polkę w średnim wieku z praktyką przy małym dziecku; Polską NIANKĘ i PRACZKĘ doskonałą. — Całe utrzymanie i pensja 60, 80, 90, 120, 20 koron. Zgłoszenia z odpisami świadectw do Administracji „Dziennika Polskiego“ pod: „Pośrednictwo wykluczone“. 90

Bracia Terejarze św. Franciszka, ul. Kleparowska 1. 15, zajmują się szczególnie w porze zimowej, ubogich prac przy wyrabianiu mebli giętych z surowego materiału (opiekiwanie, politrwanie, wyplatanie i składanie). Meble te są starannie i trwale zrobione, sprzedają się po przystępnych cenach. Wózek transportowy, albo ubogie dzieci z przytulisk zabierają na żądanie i odnoszą meble do naprawy, albo nowo zakupione.

Ubezpieczenia życiowe we wszelkich wypadkach ze skutkiem przeprowadza Fach pocztowy 55, Lwów. 61

Zakład galanterijno-introligatorski Pióreckiego, Lwów, Kopernika 4, wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres introligatorstwa, po najniższych cenach. 88

Zygmuntowska 12 4 pokoje, łyż z przynależnościami od 1 kwietnia do najęcia. 85

200 koron dam za wyrobiecie stałej posady woznego Zgłoszenia J R poste restante. 86

Wydawca i odpowiedzialny za redakcję: Adam Krajewski.

Papier z fabryki czerluskiej.

Z drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarz. St. Piotrowskiego.

Słowo o wystawie Böcklinowskiej w tow. przyjaciół sztuk pięknych.

Nie pisaliśmy dotąd o tej wystawie z taką szaloną reklamą zainaugurowaną, żeby nas nie spotkał zrzut, że chcemy psuć towarzystwu interes i odcinamy publiczność od zwiedzania tejże.

Nie! nie mamy zamiaru psuć interesu w rozumieniu finansowym tego słowa, wiemy, że sprowadzenie „Böcklinów“ i niezwykle urządzenie wystawy bardzo a bardzo wiele pieniędzy kosztowało towarzystwo, publiczność zwabiona głośnem nazwiskiem mistrza i również bardzo głośnemi reklamami w kształcie notatek dziennikarskich, afiszów, odczytów na okolo tej wystawy z ogromnem hałasem poczynionemi poszła na wystawę, zapłaciła po koronie od osoby i wyszła rozczarowana! Więc sukces finansowy jest, moralny jednak chybił zupełnie i zaszkodził tylko towarzystwu. Drugi raz już się publiczność nie da złapać.

Cóż nam dała ta tak reklamowana wystawa? Kilka szkiców mistrza, kilka zaledwie podmalowanych płócien (czyli raczej desek) o karykaturalnych nieraz postaciach, a ani jednej z owych prac, które temu nowoczesnemu romantykowi palety zjednały sławę i rozgłos. Jeśli niepodobna było uzyskać choć jednego z tych precudnych arcydzieł, nie trzeba było sprowadzać tych podrzędnych prac, które tylko ujme

czyją tak wielkiemu imieniu, jakie w sztuce nowoczesnej zajmuje Arnold Böcklin! To krzywdą po śmierci wyrządzona! Krzywdą tem większą, że sprowadzono te obrazy do Lwowa, który nie zna prawdziwych dzieł tego mistrza, więc naturalnie fałszywe sobie o nim wyrobi pojęcie. Krzywdą też i Lwowowi wyrządzoną, że go w błąd wprowadzono i dano mu fałszywe pojęcie o tym arcy-mistrzu! Księgarnia Altenberga uratowała cokolwiek honor mistrza, wystawiając w przedpokoju kolekcję reprodukcji najgłośniejszych dzieł Böcklina, reprodukcji wspaniałych, z których publiczność przecież zrozumie, że Böcklin inne rzeczy malował niż te, które Towarzystwo dało do oglądania w swych salonach.

Pomijam tutaj kwestję autentyczności tych obrazów, o tem rozstrzygnięciu sprawa w Dreźnie podobno rozpoczęta przeciwko spadkobiercom Böcklina. Wszystkie te prace są prawdopodobnie dziełem ręki samego Arnolda, może tu i ówdzie z jakim dopełnieniem Carla, syna jego, ale są to rzeczy które nigdy nie powinny znajdować się na jakiegokolwiek wystawie, nigdy nie powinny ujrzyć światła dziennego!!

Doskonale to też zrozumiał pan prezes naszego Towarzystwa, bo kazał szczerze pozabijać okna sal mieszczących obrazy Böcklinowskie i pooswiecał przez cały Boży dzień sale światłem gazowym . . . a więc te obrazy nie znoszą, boją się światła dziennego??

Laurowo też i ciemno tam jest, a w tych

ciemnościach mającej się obrazy, których robieniem nie myślimy się zajmować, bo nie godzi się o dziełach umarłego pisać rzeczy ujemnych. *De mortuis nil nisi bene.* A ponieważ tego „bene“ tak mało, więc zamknąć wolimy, chyba zatrzymamy się chwilę przed „Krajobrazem do Polowania Dyany“. W tym szkicu widzimy mistrza, widzimy potęgę jego pędzla, podziwiamy umiejętność niesłychaną komponowania krajobrazów. Niestety o najwyższej zalecie Böcklina, o jego bajecznym kolorycie, nie tutaj powiedzieć nie możemy, bo jest tak przy tem nędznym świetle gazowym ciemno, że kolorytu ocenić się nie da, zresztą Böcklin malował w dziennym świetle dla dziennego światła, więc nie można sądzić jego dzieł przy świetle sztucznym, a zwłaszcza gazowym, które zmienia barwy często zupełnie. To światło sztuczne, te zabite okna, te obicia ścienne, te kwiaty robią na nas wrażenie pogrzebowe, tak się wystawia umarłych, a wszak dzieła Böcklina nie zaliczamy do umarłych, choć mistrz sam przestał żyć. Urządzenie wystawy jednak jest bardzo gustowne a nawet zbyt dobre, tylko że zupełnie nie stosowne. Spodziewamy się, że tak jak po umarłych, prędko zedną te obicia, wyniosą zwycięskie kwiaty, pegaszą światła i odbiją okna i przewietrzą pomieszczenie . . . o! a tego przewietrzenia bardzo potrzebuje nasze Towarzystwo, świeżego powietrza, dużo świeżego powietrza jak najprędzej!!!

M. P.